

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО НА ЗАСІДАННІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ (12.06.2023Р. ПРОТОКОЛ №2)

Міністерство освіти і науки України
Заклад професійної (професійно-технічної) освіти

Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
закладу професійної (професійно-
технічної) освіти
від __.__.2023 р.
Протокол № _____

Затверджено
керівником
закладу *професійної*
(професійно-технічної)
освіти

ПРИМІРНЕ ПОЛОЖЕННЯ
про цифрову лабораторію
закладу професійної (професійно-технічної) освіти

Житомир – 2023

Терміни та поняття Положення:

Цифрова лабораторія закладу професійної (професійно-технічної) освіти – це структурний підрозділ ЗП(ПТ)О, що створюється з метою комплексного забезпечення системи управління освітнім процесом у дистанційному та змішаному форматах навчання (LMS), впровадження принципів державної політики розвитку цифрового суспільства, цифрової трансформації у сфері освіти і науки, доступності якісних освітніх послуг для громадян.

Система управління освітнім процесом у дистанційному та змішаному форматах навчання – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу, ефективної взаємодії всіх учасників освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет (у тому числі електронного розкладу занять, електронних журналів/щоденників, обліку навчальних досягнень тощо).

LMS (англ. Learning management system – система управління навчанням) – програмне забезпечення, яке використовується для: розроблення, управління, онлайн-поширення навчальних матеріалів із забезпеченням спільного дистанційного доступу.

Цифрова трансформація у сфері освіти і науки – це комплексна робота над побудовою екосистеми цифрових рішень у сфері освіти та науки, включно зі створенням безпечного електронного освітнього середовища, забезпеченням необхідної цифрової інфраструктури закладів та установ освіти і науки, підвищення рівня цифрової компетентності, цифровою трансформацією процесів та послуг, а також автоматизацією збору і аналізу даних.

Цифрова компетентність – це інтегральна характеристика особистості, яка динамічно поєднує знання, уміння, навички та ставлення щодо використання цифрових технологій для спілкування, власного розвитку, навчання, роботи, участі в суспільному житті, відповідно до сфери компетенцій, належним чином (безпечно, творчо, критично, відповідально, етично).

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це положення визначає порядок утворення, мету, завдання і функції, права та обов'язки, структуру й кадрове забезпечення, фінансову складову діяльності та майнові відносини цифрової лабораторії закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

1.2. Цифрова лабораторія закладу професійної (професійно-технічної) освіти (далі – Лабораторія) є організованим структурним підрозділом закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

1.3. Діяльність Лабораторії спрямована на комплексне забезпечення (*навчальне, методичне, наукове, організаційне, інформаційне, комунікативне, технічне, програмне*) ефективної та якісної роботи системи управління освітнім процесом у дистанційному й змішаному форматах навчання (LMS):

- розробку навчального контенту для всіх учасників освітнього процесу (у тому числі з підвищення рівня цифрової компетентності);

- розвиток інфраструктури для трансформації цифрових процесів та послуг відповідно до нормативного законодавства;

- забезпечення інформаційної відкритості та прозорості діяльності ЗП(ПТ)О;

- дослідження, апробацію, розроблення і впровадження цифрових сучасних технологій у процес реалізації освітньої та адміністративної діяльності ЗП(ПТ)О;

- навчальну та консультативну діяльність щодо створення якісного освітнього контенту, забезпечення ефективної та якісної роботи системи управління ЗП(ПТ)О освітнім процесом у дистанційному і змішаному форматах навчання.

1.4. Діяльність Лабораторії регламентується Конституцією України; Законами України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про Національну програму інформатизації», **«Про інформацію»**; Указом Президента України від 17 квітня 2002 № 347/2002 «Про Національну доктрину розвитку освіти»; **Розпорядженням КМУ від 03.03.2021 № 167-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації»**; постановою КМУ від 30.01.2019 № 56 «Деякі питання цифрового розвитку»; наказом МОН України від 25.04.2013 № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» (зі змінами); розпорядженням голови Житомирської обласної державної адміністрації **від 09.08.2021 № 475 «Про затвердження Концепції розвитку цифрових компетентностей жителів Житомирської області»** та інших нормативно-правових актів щодо організації дистанційного навчання.

1.5. Лабораторія у процесі своєї діяльності співпрацює з усіма учасниками освітнього процесу, *представниками інших закладів освіти, установ, державних та недержавних організацій, фахових асоціацій, підприємств, стейкхолдерами* тощо. Комунікація здійснюється координаторами відповідних структурних напрямів роботи Лабораторії.

1.6. Лабораторія діє на підставі положення, що розробляється на основі цього Примірнього положення. Положення про Лабораторію та зміни

до нього розглядаються і схвалюються рішенням педагогічної ради, затверджуються керівником ЗП(ПТ)О.

II. ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

2.1. Засновником Лабораторії є ЗП(ПТ)О, пріоритетні та стратегічні напрями діяльності Лабораторії визначає педагогічна рада.

2.2. Лабораторія підпорядковується керівнику ЗП(ПТ)О. Безпосереднє керівництво роботою Лабораторії здійснює завідувач Лабораторії.

2.3. Діяльність Лабораторії здійснюється відповідно до річного плану, що розглядається та схвалюється рішенням педагогічної ради, затверджується окремим наказом по закладу.

III. МЕТА, ЗАВДАННЯ І ФУНКЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ

3.1. Метою діяльності Лабораторії є:

- комплексне забезпечення роботи системи управління освітнім процесом у дистанційному та змішаному форматах навчання (LMS);
- забезпечення впровадження принципів державної політики розвитку цифрового суспільства, цифрової трансформації у сфері освіти і науки, доступності якісних освітніх послуг для громадян;
- забезпечення інформаційної відкритості та прозорості діяльності ЗП(ПТ)О;
- розвиток системи безперервної освіти та навчання протягом життя.

3.2. Основні завдання Лабораторії:

- проектування, розроблення, впровадження *навчального, методичного, наукового, організаційного, інформаційного, комунікативного* забезпечення викладання *навчальних предметів (навчальних модулів з професій)* за допомогою використання технологій дистанційного навчання;
- відбір, тестування та впровадження в освітній процес сучасного спеціалізованого програмного, технічного, апаратного забезпечення;
- налагодження автоматизації освітніх процесів;
- розробка, апробація та впровадження дистанційних курсів *навчальних предметів (навчальних модулів з професій)*, виховних заходів, заснованих на сучасних технологіях дистанційного навчання, прогресивних формах організації освітнього процесу, інтерактивних методах навчання тощо;
- навчання та надання консультативної допомоги з підвищення рівня підготовки педагогічних працівників щодо розроблення дистанційних курсів або окремих електронних освітніх ресурсів з *навчальних предметів (навчальних модулів з професій)*; методики викладання дистанційних курсів; використання сучасних технічних засобів підтримки дистанційного навчання тощо;
- залучення до роботи системи управління освітнім процесом у дистанційному та змішаному форматах навчання (LMS) усіх учасників освітнього процесу, представників інших *закладів освіти, установ, державних та недержавних організацій, фахових асоціацій, підприємств, стейкхолдерів* тощо;

- проектування, розроблення і розвиток цифрової інфраструктури освітнього та адміністративного процесів ЗП(ПТ)О;
- дослідження, апробація, розроблення та впровадження цифрових сучасних технологій в процес реалізації освітньої та адміністративної діяльності ЗП(ПТ)О;
- створення цифрового навчального контенту для всіх учасників освітнього процесу (у тому числі з підвищення рівня цифрової компетентності, культури особистої безпеки в інтернеті), лендінгу з цифрової освіти, smart-бібліотек;
- здійснення навчання з підвищення цифрової компетентності всіх учасників освітнього процесу;
- моніторинг стану цифровізації закладу освіти (SELFIE);
- систематизація, аналіз та розповсюдження результатів діяльності Лабораторії;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності всіх учасників освітнього процесу;
- підготовка цифрових менторів.

3.3. Функції Лабораторії:

- *планування* основних напрямів подальшого розвитку цифрової інфраструктури освітнього та адміністративного процесів ЗП(ПТ)О, роботи системи управління освітнім процесом у дистанційному і змішаному форматах навчання (LMS);
- *аналіз, вивчення, добір, тестування, адаптація* програмного, технічного, апаратного забезпечення, інтернет-ресурсів для створення цифрової інфраструктури, навчального контенту, організації якісного інформаційного, освітнього вебсередовища ЗП(ПТ)О;
- *дослідно-експериментальна* діяльність щодо удосконалення цифрової інфраструктури освітнього та адміністративного процесів ЗП(ПТ)О, роботи системи управління освітнім процесом у дистанційному і змішаному форматах навчання (LMS);
- *впровадження* сучасних цифрових, програмних, ІКТ, інтернет-ресурсів, ЕОР в освітній та адміністративній процеси ЗП(ПТ)О;
- *удосконалення та підтримка* інформаційного, освітнього вебсередовища ЗП(ПТ)О (роботи системи управління освітнім процесом у дистанційному та змішаному форматах навчання (LMS), цифрової інфраструктури освітнього та адміністративного процесів ЗП(ПТ)О);
- *автоматизація* процесів освітньої та адміністративної діяльності;
- *створення* комплексного забезпечення для якісної роботи системи управління освітнім процесом у дистанційному та змішаному форматах навчання (LMS), навчального контенту;
- *проведення* навчання з підвищення рівня цифрової компетентності для всіх учасників освітнього процесу;
- *підготовка* цифрових менторів;
- *створення та накопичення* бази дистанційних курсів ЗП(ПТ)О, *тестування та їх корекція* перед впровадженням в освітній процес ЗП(ПТ)О,

моніторинг використання, доцільності, зрозумілості дистанційних навчальних курсів, а також формування пропозицій щодо їх покращення;

- *співпраця* з усіма учасниками освітнього процесу, представниками інших закладів освіти, установ, державних та недержавних організацій, фахових асоціацій, підприємств, стейкхолдерами тощо;

- *використання* результатів діяльності Лабораторії в освітньому процесі;

- *розроблення та розповсюдження* інформаційних матеріалів з метою популяризації діяльності Лабораторії.

IV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Лабораторія має право:

- планувати свою діяльність, в тому числі здійснювати оперативне планування, в межах плану роботи ЗП(ПТ)О;

- надавати пропозиції щодо створення умов та системи ефективної роботи Лабораторії;

- здійснювати організаційно-методичний, науковий, цифровий та технічний супровід освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання;

- залучати до співпраці всіх учасників освітнього процесу, представників інших закладів освіти, установ, державних та недержавних організацій, фахових асоціацій, підприємств, стейкхолдерів тощо;

- використовувати за призначенням закріплені за Лабораторією приміщення, обладнання, засоби, устаткування тощо;

- популяризувати діяльність Лабораторії.

4.2. Лабораторія зобов'язана:

- забезпечувати належне виконання завдань і функцій, визначених у цьому Положенні та інших нормативних документах закладу П(ПТ)О;

- якісно та вчасно виконувати роботу відповідно до затвердженого плану;

- забезпечувати ефективне використання науково-педагогічного потенціалу та матеріально-технічної бази Лабораторії;

- забезпечувати працездатність та ефективність технічних засобів і базового програмного забезпечення у закладі П(ПТ)О;

- надавати необхідні консультації, проводити навчання з питань, пов'язаних з діяльністю Лабораторії;

- своєчасно готувати звітність та сприяти впровадженню результатів діяльності Лабораторії в освітній процес;

- сприяти науково-технічному співробітництву, забезпечувати ефективну взаємодію з представниками інших закладів освіти, установ, державних та недержавних організацій, фахових асоціацій, підприємств, стейкхолдерів, науковою громадськістю тощо;

- сприяти розвитку діяльності Лабораторії.

V. СТРУКТУРА ТА КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

5.1. Завідувач Лабораторії призначається керівником закладу П(ПТ)О. Кандидатура завідувача, з числа досвідчених педагогів (менеджерів) ЗП(ПТ)О, відбирається та схвалюється рішенням педагогічної ради.

5.2. Завідувач Лабораторії:

- проектує структурні напрями діяльності, керуючись основними завданнями та функціями Лабораторії;
- підбирає координаторів (надають пропозиції щодо плану роботи, складу виконавців, які забезпечуватимуть роботу структурного напрямку, тощо), відповідний кадровий склад;
- розробляє та виносить на розгляд педагогічної ради план роботи;
- організовує діяльність відповідно до затвердженого плану роботи, завдань та функцій, визначених у даному положенні;
- забезпечує взаємодію Лабораторії з іншими структурними підрозділами;
- сприяє створенню умов для ефективної роботи;
- звітує в установленому порядку про діяльність Лабораторії;
- оприлюднює результати діяльності Лабораторії на педчитаннях, конференціях, семінарах, офіційних сайтах тощо;
- відповідає за дотримання правил трудового розпорядку, правил з охорони праці та протипожежної безпеки, безпеки життєдіяльності всіх працівників Лабораторії.

5.3. Кадровий склад схвалюється педагогічною радою, затверджується наказом керівника закладу П(ПТ)О.

5.4. Структура та кадровий склад Лабораторії формується і змінюється відповідно до потреб і планування Лабораторії.

5.5. До основних структурних напрямів роботи відносяться:

- технічна підтримка та адміністрування системи управління дистанційним і змішаним навчанням (підтримка корпоративної пошти, налаштування хмарних середовищ, створення паролів, надання доступу, адміністрування користувачів, налагодження мережі Інтернет тощо);
- пошук, відбір, вивчення, тестування, апробація, впровадження цифрових технологій (автоматизація розкладів, журналів, звітності, послуг тощо);
- розроблення, організація та впровадження навчального контенту (дистанційні курси, модулі з предметів, професій, підвищення рівня цифрової компетентності тощо);
- забезпечення прозорості та інформаційної відкритості діяльності ЗП(ПТ)О (забезпечення функціонування вебсайту, сторінок в соціальних мережах, YouTube каналів, лендінгів, реклами тощо);
- моніторинг та аналіз рівня цифровізації закладу, ефективності роботи системи управління дистанційним і змішаним навчанням (LMS) (SELFIE, розробка критеріїв та індикаторів, опитування, формування звітів та пропозицій);
- співпраця з усіма учасниками освітнього процесу, представниками інших закладів освіти, установ, державних та недержавних організацій,

фахових асоціацій, підприємств, стейкхолдерами тощо (обмін досвідом, участь у конференціях, налагодження комунікацій тощо).

VI. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МАЙНОВІ ВІДНОСИНИ ЛАБОРАТОРІЇ

6.1. Заклад П(ПТ)О забезпечує Лабораторію необхідним приміщенням, обладнанням, технічними й програмними засобами, технікою, інвентарем та іншим майном.

6.2. Фінансування заходів Лабораторії здійснюється за рахунок коштів ЗП(ПТ)О на підставі кошторису, затвердженого керівником ЗП(ПТ)О, в установленому законодавством порядку та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Розроблено творчою групою у складі:

- Голубенко Антоніни, методиста НМК ПТО у Житомирській області;
- Жидецької Олени, методиста ЖПЛ Житомирської обласної ради;
- Марчевської Тетяни, викладача ДНЗ «Новоград-Волинське ВПУ»;
- Нагаєвської Ірини, методиста НМК ПТО у Житомирській області;
- Опанасенко Алли, викладача Коростишівського професійного аграрного ліцею;
- Осипчук Олени, викладача Бердичівського професійного будівельного ліцею;
- Трембовецької Світлани, викладача ПТУ №4 м. Бердичева, керівника обласної секції викладачів інформатики, інформаційних технологій;
- Федорко Наталії, викладача Центру ПТО м. Житомира.